

Osnova Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 – 2017

pracovná verzia

(Obsah)

A. Úvod

(v rozsahu cca do 10 strán)

A.1. Vyhlásenie detí a mladých ľudí („Dohovor očami detí“, vyhlásenie formulované deťmi a mladými ľuďmi zapojenými do prípravy NAPD počas diskusných stretnutí vo fokusových skupinách)

A.2. Vymedzenie postavenia a cieľov NAPD v kontexte celoštátnej stratégie ochrany ľudských práv a základných slobôd v Slovenskej republike

A.3. Východiskové ľudsko-právne štandardy použité pri tvorbe NAPD na roky 2013 – 2017
(v tejto časti budú stručne uvádzané len základné; zoznam rozšírený o vyšedené časti uvedie príloha)

ORGANIZÁCIA SPOJENÝCH NÁRODOV

Dohovor o právach dieťaťa a súvisiace opčné protokoly

- odporúčania Výboru pre práva dieťaťa k východiskovej a druhej periodickej správe Slovenskej republiky k implementácii Dohovoru o právach dieťaťa

- všeobecné komentáre Výboru pre práva dieťaťa

- závery diskusných dní Výboru pre práva dieťaťa

Závery a odporúčania zmluvných monitorovacích orgánov (UN CRPD, CEDAW a pod.)

Závery a odporúčania osobitných procedúr Rady pre ľudské práva (SRSG a pod.)

RADA EURÓPY

Stratégia Rady Európy pre práva dieťaťa na roky 2012-2015

Dohovory Rady Európy, ktorými je Slovenská republika viazaná

Usmernenia a odporúčania orgánov Rady Európy (Výbor ministrov, Parlamentné zhromaždenie, Komisár pre ľudské práva)

Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva

EURÓPSKA ÚNIA

Program Európskej únie v oblasti práv dieťaťa

Usmernenia Európskej únie pre presadzovanie a ochranu práv dieťaťa

HAAGSKA KONFERENCIA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA SÚKROMNÉHO

A.4. Metodológia prípravy NAPD

A.5. Monitoring implementácie, vyhodnocovanie a pravidelná aktualizácia NAPD

B. Prehľad plnenia úloh a opatrení Národného akčného plánu na roky 2009 – 2012

(v rozsahu cca 25 strán;)

C. Národný akčný plán pre deti na roky 2013 – 2017

C.1. Úlohy a opatrenia

Rámcové tematické členenie do 7 kapitol (nižšie uvedený minimálny rámec vychádza z členenia odporúčaného Výborom OSN pre práva dieťaťa pre prípravu pravidelných vládnych správ o implementácii Dohovoru o právach dieťaťa; časť osobitných ochranných opatrení bola pričlenená podľa vecného zamerania koordinátora pod iné kapitoly - uvádzaný odkaz na koordinátora je indikatívny; uvedený základný rámec je možné flexibilne podľa potreby a definovaných priorít dopĺňať o ďalšie témy)

Prierezovo uplatňované princípy (kapitola)(koordinátor prípravy - SSV)

- nediskriminácia (*téma*)
- najlepšie záujmy dieťaťa
- rešpektovanie názorov dieťaťa

Prierezové úlohy a opatrenia – všeobecné vykonávacie opatrenia (koordinátor prípravy – SSV)

- legislatíva
- koordinácia
- nezávislé monitorovanie
- alokácia zdrojov
- zber údajov
- informovanosť o Dohovore
- vplyv médií a IT
- opčné protokoly

1. Občianske práva a slobody (koordinátor prípravy – MS SR)

- násilie voči deťom (mučenie, telesné tresty, neužívanie detí a násilie voči deťom, sexuálne vykorisťovanie a zneužívanie)
- systém justičných orgánov pre mladistvých (juvenile justice)
- postavenie dieťaťa v procese

2. Rodinné prostredie, náhradná starostlivosť a sociálne zabezpečenie (koordinátor prípravy – MPSVR SR)

- podpora rodičovskej zodpovednosti
- deti bez rodičovskej starostlivosti
- osvojenie
- právo na primeranú životnú úroveň
- ekonomické vykorisťovanie vrátane detskej práce

3. Základná zdravotná starostlivosť (koordinátor prípravy - MZ SR)

- deti so zdravotným postihnutím
- právo na zdravie a prístup k zdravotnej starostlivosti
- reprodukčné zdravie
- zdravie adolescentov
- HIV/AIDS
- drogová závislosť

4. Vzdelanie, voľný čas a kultúrne aktivity (koordinátor prípravy – MŠVVaŠ SR)

5. Osobitné ochranné opatrenia (koordinátor prípravy – MV SR)

- deti patriace k menšinovým skupinám - deti mimo územia krajiny ich pôvodu, deti ktoré žiadajú o status utečenca, deti bez sprievodu žiadajúce o azyl, vnútorne premiestnené deti, deti migrantov a deti dotknuté migráciou

Odporúčaná osnova pre formulovanie konkrétnych úloh a aktivít NAPD;

farebne zvýraznené časti majú slúžiť ako pracovné východisko pri formulovaní úloh – do finálneho textu NAPD sa priamo nepremietnu, ich vypracovanie by však malo byť nevyhnutným predpokladom pre zaradenie aktivity do NAPD)

- a) **téma**
(napr. Základná zdravotná starostlivosť)
- b) **východiskové ľudsko-právne štandardy (požiadavky na implementáciu)**
(napr. čl. 23 a čl. 24 Dohovoru o právach dieťaťa, Všeobecný komentár č. 4 a č. 9 Výboru OSN pre práva dieťaťa, záverečné odporúčania CRC k východiskovej a druhej periodickej správe SR, záverečné odporúčania CEDAW k druhej, tretej a štvrtej periodickej správe SR, etc.)
- c) **súvisiace nástroje (komplementarita a predchádzanie duplicitám)**
(napr. Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky)
- d) **východiskové štatistické údaje a dáta z realizovaných výskumov** (evidence based approach = formulovanie úloh na základe faktických dát; možnosť sledovania trendov vývoja; identifikácia oblastí, kde nie sú dáta sledované a vyhodnocované; etc.)
(napr. graf uvádzajúci podiel detí s nízkou pôrodnou hmotnosťou)
- e) **strategický cieľ/ciele pre danú tému** (má tiež jasne uviesť, v akej časti zohľadňuje názory detí)
- f) **úlohy a opatrenia**
 - aktivita
 - ukazovatele plnenia aktivity
 - časový harmonogram/termín (s)plnenia
 - zodpovedný gestor
 - spolupracujúce subjekty
 - formy zapojenia detí a mladých ľudí
 - formy zapojenia samosprávy a mimovládnych organizácií
 - predpokladané finančné náklady, zdroje financovania, odhadovaný dopad na verejné financie
 - zmeny legislatívy potrebné na realizáciu úlohy

(Príloha)

1. **Východiskové ľudsko-právne štandardy použité pre tvorbu NAPD na roky 2013 – 2017**
(súhrnný prehľad)
2. **Dlhodobé (stratégie), strednodobé (programy, akčné plány) a krátkodobé nástroje prispievajúce k implementácii práv dieťaťa na národnej, regionálnej a miestnej úrovni**
(súhrnný prehľad)